

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro
2015 m. _____ d.
įsakymu Nr. V-

**2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 8 PRIORITETO „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU
SKURDU“ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS NR. 08.4.2-ESFA-V-628 „TIKSLINIŲ
TERITORIJŲ GYVENTOJŲ SVEIKOS GYVENSENOS SKATINIMAS“ PROJEKTŲ
FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.2-ESFA-V-628 „Tikslinių teritorijų gyventojų sveikos gyvensenos skatinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa) 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.4.2 konkreto uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms ir skatinti sveiką senėjimą“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.2-ESFA-V-628 „Tikslinių teritorijų gyventojų sveikos gyvensenos skatinimas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – Projektas) įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos sprendimu, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkreto uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ ir 8.4.2 konkreto uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. V-783 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos sprendimu, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkreto uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ ir 8.4.2 konkreto uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“;

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090

„Dėl 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos administravimo taisyklės);

2.4. 2014–2020 m. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties ES struktūrinių fondų reikalavimams (aktuali redakcija, galiojanti nuo 2014-07-04, paskelbta www.esinvesticijos.lt);

2.5. Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-815 „Dėl Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų planas);

2.6. Nacionalinę vėžio profilaktikos ir kontrolės 2014–2025 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-814 „Dėl Nacionalinės vėžio profilaktikos ir kontrolės 2014–2025 metų programos patvirtinimo“ (toliau – Vėžio programa);

2.7. Nacionalinės vėžio profilaktikos ir kontrolės 2014–2025 metų programos įgyvendinimo 2014–2016 metais priemonių planą, patvirtintą 2014 m. lapkričio 24 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-1209 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. V-814 „Dėl Nacionalinės vėžio profilaktikos ir kontrolės 2014–2025 metų programos patvirtinimo“ pakeitimo ir nacionalinės vėžio profilaktikos ir kontrolės 2014–2025 metų programos įgyvendinimo 2014–2016 metais priemonių plano patvirtinimo“ (toliau – Vėžio programos priemonių planas);

2.8. Lietuvos sveikatos 2014–2025 m. programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programos patvirtinimo“;

2.9. 2014–2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinį veiklos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 293 „Dėl 2014–2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“.

3. Apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

3.1. **Tikslinės gyventojų grupės** – tikslinėse teritorijose gyvenantys asmenys;

3.2. **Tikslinės teritorijos** – savivaldybės, nurodytos Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plane ir Vėžio programoje, pasižyminčios didžiausiais pirmalaikio (0–64 m.) Lietuvos gyventojų mirtingumo rodikliais nuo kraujotakos sistemos ligų, galvos smegenų kraujotakos ligų, piktybinių navikų bei traumų ir kitų išorinių mirties priežasčių.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose ir Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos ES struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija) ir viešojo įstaiga Europos socialinio fondo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 8 127 668,00 eurų (aštuonių milijonų vieno šimto dvidešimt septynių tūkstančių šešių šimtų šešiasdešimt aštuonių eurų), iš kurių iki 6 908 518,00 eurų (šešių milijonų devynių šimtų aštuonių tūkstančių penkių šimtų aštuoniolikos eurų) – ES struktūrinio fondo – Europos socialinio fondo (toliau – ESF) lėšos, iki 1 219 150,00 eurų (vieno milijono dviejų šimtų devyniolikos tūkstančių vieno šimto penkiasdešimt eurų) – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

9. Priemonės tikslas – tikslinių teritorijų gyventojų sveikos gyvensenos skatinimas taikant kompleksines priemones, siekiant sumažinti tikslinėse teritorijose, įvardytose Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano 3 priedo „Traumų ir nelaimingų atsitikimų profilaktikos, neįgalumo ir mirtingumo nuo išorinių priežasčių mažinimo krypties aprašo“ 8 punkte, 4 priedo „Sergamumo ir

pirmalaikio mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų mažinimo krypties aprašo“ 9 punkte, 5 priedo „Sergamumo ir pirmalaikio mirtingumo nuo galvos smegenų kraujotakos ligų mažinimo krypties aprašas“ 4 punkte, Vėžio programos 14 punkte (4 pav.), pirmalaikį mirtingumą nuo paplitusių pagrindinių lėtinių neinfekcinių ligų (kraujotakos sistemos ligų, galvos smegenų kraujotakos ligų), onkologinių ligų, vykdyti traumų bei nelaimingų atsitikimų priežasčių rizikos veiksnių prevenciją ir jų valdymą bei mažinti neįgalumą, tokiu būdu sudarant prielaidas mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį tikslinių teritorijų gyventojams. Šių priemonių veikla taip pat prisideda prie Veiksmų programos rodiklių siekimo:

9.1. Standartizuoto 0–64 m. amžiaus gyventojų mirtingumo sumažėjimas tikslinėse teritorijose nuo kraujotakos sistemos ligų (R.S.359), 105 atvejai/100000 gyv.

9.2. Standartizuoto 0–64 m. amžiaus gyventojų mirtingumo sumažėjimas tikslinėse teritorijose nuo cerebrovaskulinių ligų (R.S.360) 24 atvejai/100000 gyv.

9.3. Standartizuoto 0–64 m. amžiaus gyventojų mirtingumo sumažėjimas tikslinėse teritorijose dėl išorinių mirties priežasčių (R.S.362) 82 atvejai/100000 gyv.

9.4. Standartizuoto 0–64 m. amžiaus gyventojų mirtingumo sumažėjimas tikslinėse teritorijose nuo piktybinių navikų (R.S.361) 78 atvejai/100000 gyv.

10. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos, skirtos tikslinių teritorijų gyventojų sveikai gyvensenai skatinti kraujotakos sistemos ligų, galvos smegenų kraujotakos ligų, onkologinių ligų, traumų ir nelaimingų atsitikimų ir mirtingumo nuo išorinių mirties priežasčių srityse, vadovaujantis Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano Traumų ir nelaimingų atsitikimų profilaktikos, neįgalumo ir mirtingumo nuo išorinių priežasčių mažinimo krypties ir (ar) Sergamumo ir pirmalaikio mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų mažinimo krypties ir (ar) Sergamumo ir pirmalaikio mirtingumo nuo galvos smegenų kraujotakos ligų mažinimo krypties aprašais bei Vėžio programa:

10.1. informacijos sklaidai parengimas, informacijos sklaida, visuomenės švietimas sveikatos profilaktikos, pagrindinių rizikos veiksnių bei sveikatai palankių prekių ir paslaugų temomis;

10.2. metodikų, rekomendacijų ir kt. dokumentų, reikalingų gyventojų sveikai gyvensenai ir ligų profilaktikai skatinti, rengimas;

10.3. tyrimų atlikimas, įgyvendinamų veiksmų bei jų poveikio stebėsena ir vertinimas;

10.4. sveikatos įgūdžiams formuoti skirtų teminių sveikatos mokymo kabinetų įrengimas, reikalingos įrangos ir priemonių įsigijimas;

10.5. visuomenės sveikatos specialistų, pirminės sveikatos priežiūros ir kitų specialistų kvalifikacijos tobulinimas gyventojų sveikatos išsaugojimo įgūdžiams formuoti.

11. Pagal Aprašą remiamų veiklų valstybės projektų sąrašą numatoma sudaryti iki 2015 m. gruodžio mėn. 31 d.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

12. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai ir partneriai yra:

Veiklos Nr. (Aprašo punktas)	Veikla	Galimi pareiškėjai	Galimi partneriai
10.1	Informacijos sklaidai parengimas, informacijos sklaida, visuomenės švietimas sveikatos profilaktikos, pagrindinių rizikos veiksnių bei sveikatai palankių prekių ir paslaugų temomis	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos; Sveikatos apsaugos ministerija; Lietuvos sporto universitetas; Valstybinis psichikos sveikatos centras; VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos; VšĮ	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos; Sveikatos apsaugos ministerija; Lietuvos sporto universitetas; Valstybinis psichikos sveikatos centras; VšĮ Vilniaus universiteto

		Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikos; Higienos institutas; Vilniaus universitetas; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	ligoninės Santariškių klinikos; VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikos; Higienos institutas; Vilniaus universitetas; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
10.2	Metodikų, rekomendacijų ir kt. dokumentų, reikalingų gyventojų sveikai gyvensenai ir ligų profilaktikai skatinti, rengimas	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos; Valstybinis psichikos sveikatos centras; Lietuvos sporto universitetas; Nacionalinis vėžio institutas; VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos; VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikos; Higienos institutas	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos; Valstybinis psichikos sveikatos centras; Lietuvos sporto universitetas; Nacionalinis vėžio institutas; VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos; VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikos; Higienos institutas
10.3	Tyrimų atlikimas, įgyvendinamų veiksmų bei jų poveikio stebėseną ir vertinimas	Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos; Vilniaus universitetas; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas; Sveikatos apsaugos ministerija, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Higienos institutas	Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos; Vilniaus universitetas; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas; Sveikatos apsaugos ministerija, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Higienos institutas
10.4	Sveikatos įgūdžiams formuoti skirtų teminių sveikatos mokymo kabinetų įrengimas, reikalingos įrangos ir priemonių įsigijimas	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras
10.5	Visuomenės sveikatos specialistų, pirminės sveikatos priežiūros ir kitų specialistų kvalifikacijos tobulinimas gyventojų sveikatos išsaugojimo įgūdžiams formuoti	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras, Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybinis psichikos sveikatos centras; Vilniaus universitetas; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas; Klaipėdos universitetas	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Sveikatos apsaugos ministerija; Valstybinis psichikos sveikatos centras; Vilniaus universitetas; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas; Klaipėdos universitetas

13. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu gali būti tik juridiniai asmenys. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

14. Papildomi reikalavimai pareiškėjams ir partneriams:

Eil. Nr.	Pareiškėjas/partneris	Reikalavimai
1.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija	Netaikoma
2.	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras	Veiklų numatytų šio Aprašo 10 punkte pasirinkimas ir vykdymas galimas tik pagal įstaigai priskirtą kompetenciją.
3.	Vilniaus universitetas	Veiklų numatytų šio Aprašo 10 punkte pasirinkimas ir vykdymas galimas tik pagal įstaigai priskirtą kompetenciją.
4.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	Veiklų numatytų šio Aprašo 10 punkte pasirinkimas ir vykdymas galimas tik pagal įstaigai priskirtą kompetenciją.
5.	Klaipėdos universitetas	Veiklų numatytų šio Aprašo 10 punkte pasirinkimas ir vykdymas galimas tik pagal įstaigai priskirtą kompetenciją.
6.	Lietuvos sporto universitetas	Veiklų numatytų šio Aprašo 10 punkte pasirinkimas ir vykdymas galimas tik pagal įstaigai priskirtą kompetenciją.
7.	Nacionalinis vėžio institutas	Netaikoma
8.	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos	Netaikoma
9.	VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikos	Netaikoma
10.	Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos	Veiklų numatytų šio Aprašo 10 punkte pasirinkimas ir vykdymas galimas tik pagal įstaigai priskirtą kompetenciją.
11.	Valstybinis psichikos sveikatos centras	Veiklų numatytų šio Aprašo 10 punkte pasirinkimas ir vykdymas galimas tik pagal įstaigai priskirtą kompetenciją.
12.	Higienos institutas	Veiklų numatytų šio Aprašo 10 punkte pasirinkimas ir vykdymas galimas tik pagal įstaigai priskirtą kompetenciją.

15. Pareiškėjas yra tiesiogiai atsakingas už projekto parengimą, įgyvendinimą ir rezultatus nepriklausomai nuo to, ar pareiškėjas projektą įgyvendina vienas, ar kartu su partneriais.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

16. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

17. Projektas turi prisidėti prie Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano įgyvendinimo.

18. Projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus:

18.1. Siekti Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano 3 priedo („Traumų ir nelaimingų atsitikimų profilaktikos, neįgalumo ir mirtingumo nuo išorinių priežasčių mažinimo krypties aprašas“) 35 punkte iškelto tikslo, 37 punkte nustatyto uždavinio ir įgyvendinti 37.1 ir (arba) 37.2 ir (arba) 37.3 ir (arba) 37.5 ir (arba) 37.6 ir (arba) 37.7 ir (arba) 37.9 ir (arba) 37.14 ir (arba) 37.15 papunkčiuose numatytas priemones (nustatytas veiklas ir projektų vykdytojus);

18.2. Siekti Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano 4 priedo („Sergamumo ir pirmalaikio mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų mažinimo krypties aprašas“) 29 punkte iškelto tikslo, 32 punkte nustatyto uždavinio ir įgyvendinti 32.2 (veiklas, susijusias su

įgyvendinamų veiksmų stebėseną ir vertinimą), 32.2.2 (veiklas, susijusias su rekomendacijų parengimu dėl fizinio aktyvumo didinimo intervencijų įgyvendinimo praktikoje) ir (arba) 32.2.3 (veiklas, susijusias su rūkymo paplitimui mažinti skirtų rekomendacijų parengimu dėl intervencijų įgyvendinimo praktikoje bei informacijos sklaida apie metimo rūkyti galimybes ir metodikas; rūkančių ir nerūkančių informavimą apie tabako dūmų aplinkoje galimas neigiamas pasekmes sveikatai) ir (arba) 32.2.7 ir (arba) 32.2.8 ir (arba) 32.2.9 papunkčiuose numatytas priemonės (nustatytas veiklas ir projektų vykdytojus);

18.3. Siekti Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano 5 priedo („Sergamumo ir pirmalaikio mirtingumo nuo galvos smegenų kraujotakos ligų mažinimo krypties aprašas“) 20 punkte nustatyto tikslo, 23 punkte iškelto uždavinio ir įgyvendinti 23.2.1 ir (arba) 23.2.2 (veiklas, susijusias su rūkymo paplitimui mažinti skirtų rekomendacijų parengimu dėl intervencijų įgyvendinimo praktikoje bei informacijos sklaida apie metimo rūkyti galimybes ir metodikas; rūkančių ir nerūkančių informavimą apie tabako dūmų aplinkoje galimas neigiamas pasekmes sveikatai) ir (arba) 23.2.3 ir (arba) 23.2.4 (veiklas, susijusias su rekomendacijų parengimu dėl fizinio aktyvumo didinimo intervencijų įgyvendinimo praktikoje) ir (arba) 23.2.6 ir (arba) 23.2.7 ir (arba) 23.2.8 ir (arba) 23.3 (veiklas, susijusias su visuomenės ir pirminės asmens sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos tobulinimu) papunkčiuose numatytas priemonės (nustatytas veiklas ir projektų vykdytojus);

18.4. Siekti Vėžio programos 168 ir (arba) 169.2 ir (arba) 169.3 punktuose numatytų tikslų bei uždavinių ir įgyvendinti 30.1 ir (arba) 30.5.1 ir (arba) 30.5.2 ir (arba) 53.4 (veiklas, susijusias su Europos mokslininkų parengtų gairių pritaikymu, siekiant kokybiškai vykdyti atrankinės patikros dėl onkologinių ligų programas) ir (arba) 160.2.1.3 papunkčiuose numatytas priemonės (įgyvendinant Vėžio programos priemonių plano 2.1, 2.4, 2.5, 3.10 papunkčius).

19. Aprašo 10.3 punkte įvardytą veiklą galima pasirinkti tik tuo atveju jei kartu pasirenkama vykdyti ir 10.1 ir (ar) 10.2 papunktyje įvardyta veikla.

20. Pagal šį Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

21. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 48 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

22. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, Projektų taisyklių nustatyta tvarka, projekto vykdymo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip iki 2023 m. spalio 1 d.

23. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje arba ne Lietuvos Respublikoje (tik ES valstybėse narėse), jei jas vykdančios sukurti produktai, rezultatai ir nauda (ar jų dalis, proporcinga Lietuvos Respublikos finansiniam įnašui) atitenka Lietuvos Respublikai.

24. Tinkamos projekto tikslinės gyventojų grupės yra asmenys, gyvenantys tikslinėse teritorijose, nurodytose šio Aprašo 9 punkte.

25. Projektu turi būti siekiama žemiau išvardytų stebėsenos rodiklių, kurių skaičiavimo aprašai patvirtinti finansų ministro 2015 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. 1K-139 „Dėl finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ ir sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 783 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos sprendimu, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkretaus uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ ir 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (kartu su 2015 m. rugpjūčio 18 d. sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-972), ir pasiekti toliau nurodytas jų minimalias siektinas reikšmes:

Eil. Nr.	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas	Siektina reikšmė 2023 m.	Pasirenkamas vykdančią veiklą (-as) Nr. (nurodomi atitinkami šio
-----------------	-----------------------	-----------------------------	---------------------------------	---

				Aprašo punktai)
1.	R.N.630	„Gyvensenos pokyčiai dėl sveikatos“	26 procentai	10.1
2.	R.N.631	„Tikslinių teritorijų gyventojų, žinančių, ką reiškia gyventi sveikai, dalies padidėjimas“	5 procentiniai punktai	10.1
3.	R.N.632	„Tikslinių teritorijų gyventojų, manančių, kad jie atsakingi už savo sveikatą, dalies padidėjimas“	3 procentiniai punktai	10.1
4.	P.N.633	„Įrengti teminiai sveikatos mokymo kabinetai Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centre“	5 kabinetai	10.4
5.	P.N.602	„Mokymuose dalyvavę sveikatos priežiūros ir kiti specialistai“	600 asmenys	10.4, 10.5
6.	P.N.603	„Parengtos ir patvirtintos metodikos, tvarkos aprašai ir kiti dokumentai“	10 vnt.	10.2

26. Projekto parengtumui taikomi reikalavimai:

26.1. jei pasirenkama vykdyti šio Aprašo 10.4 papunktyje nurodyta veikla, taikomas reikalavimas, kad pareiškėjas turi būti įvykdęs viešųjų pirkimų procedūras ir pirkimo dokumentus pateikęs įgyvendinančiajai institucijai kartu su paraiška;

26.2. jei pasirenkama vykdyti šio Aprašo 10.1 papunktyje įvardyta veikla ir projekto vertė yra didesnė nei 800 tūkst. eurų, pareiškėjas kartu su paraiška turi pateikti komunikacijos strategiją, parengtą komunikacijos specialisto.

27. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

28. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

29. Pagal šį Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, neteikiama.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

30. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties ES struktūrinių fondų reikalavimams, kurios paskelbtos svetainėje www.esinvesticijos.lt, išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

31. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

32. Išlaidos turi atitikti Europos socialinio fondo finansavimo sritis. Galimas kryžminis finansavimas, skirtas Aprašo 10.4 veiklai vykdyti, iki 18,5 proc. priemonei tinkamų finansuoti išlaidų sumos.

33. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

34. Savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis prisidėdamas prie projekto įgyvendinimo projekto vykdytojas ir (arba) pareiškėjas gali deklaruoti projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidas kaip nuosavą įnašą.

35. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

36. Pagal šį Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Tinkama finansuoti tik įgyvendinant Aprašo 10.4 veiklą. Ši veikla gali būti finansuojama tik kryžminio finansavimo būdu, bet negali sudaryti daugiau nei 18,5 proc. nuo visų priemonėi tinkamų finansuoti išlaidų sumos. Įgyvendinant šią veiklą apribojimai statybos, rekonstravimo, remonto ir kitiems darbams (išskyrus nurodytiems šiame Aprašo punkte) netaikomi.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Tinkama finansuoti
5.	Projekto vykdymas	Tinkamų finansuoti projekto tiesioginių veiklų, kurių išlaidos nepriskirtos biudžeto 3 ir 4 kategorijoms, vykdymo išlaidos: - projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio ir atlygio projektą vykdančioms fiziniams asmenims pagal paslaugų (civilines), autorines ar kitas sutartis išlaidos; - projektą vykdančio personalo komandiruočių, kelionių ar stažuočių išlaidoms taikomi fiksuotieji įkainiai, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje (2015 m. balandžio 24 d. redakcija), prieiga per internetą: http://www.esinvesticijos.lt/docview/?url=/uploads/documents/docs/860_b60a7bc562b2d2a57135d39a39f62b86.doc - projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidos (šios išlaidos galimos tik iš projekto vykdytojo ir (arba) partnerio nuosavo įnašo); - projekto veiklose dalyvaujančių asmenų komandiruočių, kelionių, dalyvavimo renginiuose ir pan. išlaidos; - galimybių studijos, tyrimų, studijų, metodikų rengimo, mokymų organizavimo ir vykdymo, leidybos ir panašios išlaidos; - mokymo ir ugdymo priemonių, kurios yra projekto vykdytojui ar partneriui priklausantis ilgalaikis turtas, nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos; - mokymo ir ugdymo priemonių bei kito trumpalaikio turto, išskyrus trumpalaikiam turtui priskiriamus baldus, įrangą ir įrenginius, kurie naudojami išlaiko savo pradinę formą ir išvaizdą ir gali būti priskiriami 4 biudžeto išlaidų kategorijai, pirkimo ir nuomos išlaidos, įrangos nuomos išlaidos; - kitos projekto veikloms įvykdyti būtinos išlaidos - investicijų projektų parengimo išlaidos (taikoma tik Aprašo 10.4 veiklai).
6.	Informavimas apie projektą	Apribojimai netaikomi.

7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma nustatoma vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedu.
----	---	---

37. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu ir projekto tęstinumo laikotarpiu, yra taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje.

V SKYRIUS PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

38. Galimi pareiškėjai turi Ministerijai pateikti projektinį pasiūlymą iki Ministerijos kvietime teikti projektinį pasiūlymą nurodytos datos, pagal formą, nustatytą valstybės projektų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. V-761 „Dėl 2014–2020 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos valstybės projektų planavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

39. Jei pasirenkama vykdyti šio Aprašo 10.4 papunktyje įvardyta veikla, kartu su projektiniu pasiūlymu galimi pareiškėjai turi pateikti investicijų projektą, parengtą pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš ES struktūrinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką. Ši metodika skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

40. Jei pasirenkama vykdyti šio Aprašo 10.4 papunktyje įvardyta veikla, alternatyvų palyginimui ir optimalios alternatyvos pasirinkimo pagrindimui turi būti naudojamas Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodikoje, kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, nurodytas projekto įgyvendinimo alternatyvos analizės metodas.

41. Jei pasirenkama vykdyti šio Aprašo 10.4 papunktyje įvardyta veikla, minimaliai turi būti išnagrinėtos ir palygintos Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodikoje nurodytos projekto įgyvendinimo alternatyvos.

42. Aprašo 39–41 punktuose nustatyti reikalavimai netaikomi, jei projekte numatoma vykdyti tik Aprašo 10.1, 10.2, 10.3, 10.5 papunkčiuose nurodytas veiklos.

43. Ministerija, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priims sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

44. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios forma nustatyta Projektų taisyklių 3 priede ir skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

45. Pareiškėjas pildo paraiškos formą ir teikia ją per Iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamų Projektų Duomenų mainų svetainę (toliau – DMS) įgyvendinančiajai institucijai Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka. Pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

46. Jei vadovaujančioji institucija laikinai neužtikrina DMS funkcinių galimybių ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu ir apie tai paskelbia Projektų taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka.

47. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

47.1. Partnerio (-ių) deklaraciją (-as) (taikoma, jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais);

47.2. Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumo finansuoti ES fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis klausimyną (jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais, klausimyną turi pateikti ir kiekvienas partneris);

47.3. Informaciją apie Projektų gaunamas pajamas (taikoma, jeigu numatoma gauti pajamas);

47.4. Paraiškoje numatytas išlaidas pagrindžiančius dokumentus (komercinius pasiūlymus, sutartis, ir kt.);

47.5. Pareiškėjo ir (ar) partnerio įsipareigojimo padengti netinkamas finansuoti, tačiau šiam projektui įgyvendinti būtinas išlaidas, ir tinkamas išlaidas, kurių nepadengia projekto finansavimas, pagrindimo dokumentai (juridinio asmens valdymo organo, turinčio kompetenciją priimti atitinkamą sprendimą, ministerijos kaip asignavimų valdytojos garantinis raštas, savivaldybės tarybos sprendimas, banko sąskaitos išrašas, paskolos sutartis, garantinis banko raštas ir kt.);

47.6. Viešųjų pirkimų dokumentus (taikoma, jei iki paraiškos pateikimo įvykdyti su projektu susiję pirkimai).

48. Visi Aprašo 47 punkte nurodyti priedai turi būti teikiami per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos). Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos. Paraiškos pateikimo data ir laikas nustatomi pagal paskutinio pateikto priedo pateikimo datą ir laiką.

49. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė.

50. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

51. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 7, 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka, pagal Aprašo 1 priede „Tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

52. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą. Šis terminas neturi būti trumpesnis kaip 7 dienos ir ilgesnis kaip 14 dienų.

53. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo paraiškos gavimo dienos.

54. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos).

55. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Projektų taisyklių 14–16 skirsniuose. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos) per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

56. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskusti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

57. Sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

58. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos) pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

59. Pagal šį Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės sutartys.

60. Įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą bei nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į

įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti sutarties pasirašymo terminą.

61. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

61.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba

61.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumentų formą pasirenka projekto vykdytojas.

62. Projekto sutartį pasirašo įgyvendinančiosios institucijos – viešosios įstaigos Europos Socialinio fondo agentūros ir pareiškėjo įgalioti asmenys. Su pareiškėju sudarius sutartį, pareiškėjas tampa projekto vykdytoju.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

63.

64. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, kurios forma nustatyta Projektų taisyklių 4 priede, ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus. Projektui taip pat taikomi reikalavimai, nustatyti šiame Apraše.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

65. Aprašo keitimo tvarka yra nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

66. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.